

pripada kakemu otoku, temveč veliki celini. Uspeh te ekspedicije je bil nenavaden, in poročila o njej so se hitro razširila, ker je Vespuči znal s svojimi pismi in poročili o potovanju pridobiti zanimanje vseh. Vsled tega je slava Vespučijeva zatemnila slavo Kolumbovo. V tem, ko je poslednji čutil, da se njegovo ime pozablja, je Vespuči imel čast 1507. l. izvedeti, da se bodo po njem imenovala novo odkrite dežele.

Ime Amerika je neki izumel Alzačan Martin Valcmiler iz Frajburga. V uvodu svojega svetopisa izdanega 1509. leta označuje Evropo, Azijo in Afriko, potem pa pravi, da je Amerigo Vespuči odkril četrti del sveta, katerega bi kazalo imenovati Ameriko. Ta predlog je ugajal, a vendar se je še le v 17. stoletju to ime prav udomačilo.

Po smrti Kolumbovi je njegov sin Dijego napovedal svoje pravice. Ni se bal borbe s samim kraljem, in začel je proti njemu pravdo pri sodišču, ki se je sestavilo, za razsojevanje vseh zapadnoindijskih stvari. Nepristransko sodišče je razsodilo: „Dijego Kolumb mora dobiti vse pravice, katere so se obetale očetu njegovemu“. S to razsodbo povzdignem mej španske velikaše, se je poročil z nečakinjo nadvojvode Albe. Roditelji se niso upirali temu zakonu in so toliko uplivali na kralja, da je izpolnil razsodbo sodišča in zadovoljil Dijega. Ovanda so odpoklicali in Dijego Kolumb je odplul na Hajiti, zmagavši nad krivico. Pri družila sta se mu oba strijca Dijego in Jernej, brat Ferdinand in mnogo naselnicov iz boljših španskih rodbin. Dijego je na Hajitiju živel v sijaju, primernem zaslugam svojega očeta.

Ferdinand, sin Kolumba in Beatrise, je dobil dobro izobrazbo in je postal duhovnik, ter je popisal življenje svojega očeta.

Jernej Kolumb in njegova zvesta Monika dobila sta v posest 1511. leta otok Mono mej Hajitijem in Portorikom in sta tukaj srečno živela z otroki. Toda njiju sreča ni bila dolga, kajti on je umrl 12. avgusta 1514. leta. Kmalu za njim je umrl brat Dijego poveljnik trdnjave Izabele.

Tretji podkralj indijski Ludovik sin Dijegov je premenil svoj podkraljevski naslov v naslov vojvode Veragua, markiza Jamajskega, admirala Indije z letnimi dohodki 1000 dublonov. Umrl je 1572. leta. Za njim je sledil sin njegovega brata Krištofa Dijega II. — četrti indijski admiral. Z Dijegom II., ki je umrl 1596. leta je izumrla neposredna moška panoga Kolumbove rodbine, a naslov vojvode Veragua je prešel na stransko panogo in se je ohranil dosedaj. Poslednji potomec znamenitega pijonerja Novega Sveta je v sedanjem času Krištof Kolumb vojvoda Veragua.

Poučni in zabavni drobiž.

— Direktne davka je Ljubljana plačala l. 1895 glasom uradnega izkaza 708.078 gld. 18 1/2 kr. in sicer 506.396 gld 62 kr. cesarskih davkov in 201.681 gld. 56 1/2 kr.

priklad. Mej tem se je plačalo hišno-najemninskega davka 172.742 gld. 81 1/2 kr., dohodarina 280.029 gld. 18 1/2 kr., obrtarine 36.889 gld. 60 kr., zemljarine 8659 gld. 58 1/2 kr., 5 % davka od dohodka poslopij, ki so oproščene hišno-najemninskega davka 4899 gld. 75 1/2 kr., deželne in normalnošolske priklade 199.962 gld. 97 kr. in doneska za trgovsko obrtniško zbornico 1718 gld. 59 1/2 kr.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V štirinajsti seji dne 3. marca stavi posl. baron Schwegel naslednji nujni predlog: 1. Vlada se pozivlja, naj izposluje premembo zakona z dne 31. decembra 1895, drž. zak. št. 2 ex 1895, glede pospeševanja malih železnic, tako, da bodo na deželni garanciji sloneči zavodi smeli izdajati zadolžnice tudi v druge investicijske in melioracijske namene in ne samo za železnice; 2. Dež. zbor na voli posebno komisijo, katera naj stvar preišče in o njej poroča v prihodnjem zasedanju. V tej komisiji naj bodeta poleg dež. glavarja dva zastopnika dež. odbora, vsaka kurija naj voli jednega, jednega pa izvolijo vsi člani skupaj. Predlog, katerega so podpisali vsi poslanci, je zbornica po utemeljevanji poročevalčevem sprejela soglasno. — Posl. baron Schwegel poroča o proračunu deželnega zaklada za l. 1897. Pri glavni razpravi govori prvi posl. dr. Majaron. Govornik poudarja važnost rudnika v Idriji za deželo, spisuje na drobne žalostne razmere ondotnih rudniških delavcev in stavi naslednjo resolucijo: Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da blagovoli kar največ mogoče pospešiti izboljšanje položaja delavcev, provizijonistov njihovih vdov in sirot pri c. kr. rudniškem in gozdnem erarju v Idriji. Govorili so nadalje posl. Ažman, Lenarčič, dr. Schaffer, Kalan, grof Barbo, dr. Tavčar, dr. Žitnik, Hribar. Vsi govorniki so večinoma razpravljali političke strankarske razmere v deželi, agitacije ob ravno se vršecih državnozbornih volitvah in položaj strank v deželnem zboru. O tej politički debati spregovorimo znabit ob priliki kaj več. Deželni predsednik baron Hein odgovarja na posamezna izvajanja omenjenih govornikov, posebno zavrača posl. dr. Žitnika, ki je kritikoval naše šolstvo. Odgovarjal je obširno govornikom še poročevalec baron Schwegel. Na to je deželni glavar sejo prekinil in določil nadaljevanje za zvečer.

V večerni seji se je pričelo z podrobno razpravo dež. proračuna. Poročevalec stavi imenom finančnega odseka nastopne predloge: I. Skupna potrebsčina deželnega zaklada za leto 1897. se z zneskom 1.211.017 gld. skupno pokritje iz lastnih prihodkov z 151.284 gld. torej s primankljajem 1.059.733 gld. se odobri. II. V pokritje tega primankljeja pobirati je leta 1897: 1. 40% priklade na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v proračunjenem znesku 139.634 gld. 2. Naslednje imenovane posebne naklade: a) Od porabljenih likerjev in vseh poslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinjo alkoholovine od hektolitra po 15 gld. in od vseh drugih porabljenih žganih opojnih tekočin brez razločka na stopinjo alkoholovine od hektolitra po 15 gld. in od vseh drugih porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 30 kr. v proračunjenem znesku 350.000 gld. Ta naklada od a) pobirala se bode le do uveljevanja zvišanega državnega davka na žganje in se s pobiranjem preneha precej, ko bo zvečšan državni davek na žganje; b) od porabljenega piva v vsej kronovini po 1 gld. od hektolitra v proračunjenem znesku 80.000 gl. 3. 30% priklada na vso predpisano svoto vseh v izkazu c. kr. finančnega rač. oddelka z dne 5. julija 1896, št. 449/I, detajliranih neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami